

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo, Drodzy Autorzy i Czytelnicy,

oddajemy w Państwa ręce kolejny, dziesiąty już tom „Przeгляdu Archiwalno-Historycznego”, ciesząc się, że możemy wspólnie świętować nasz pierwszy, skromny jubileusz. Wydarzenie to stanowi okazję do krótkiego podsumowania dotychczasowej działalności czasopisma oraz przypomnienia jego historii, celów, jakie przyświecały wydawcom i zaprezentowania już wprowadzonych oraz planowanych w niedalekiej przyszłości zmian, które – mamy nadzieję – stale przyczyniają się do podnoszenia jego jakości.

„Przeгляд Archiwalno-Historyczny” jest czasopismem wydawanym wspólnie przez Wydział Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Archiwum Państwowe w Poznaniu. Współpraca ta, zapoczątkowana w 2014 r. z inicjatywy przedstawicieli Zakładu Archiwistyki UAM, decyzją dyrektora Archiwum Państwowego w Poznaniu Henryka Krystka oraz prof. dr. hab. Józefa Dobosza, ówczesnego dyrektora Instytutu Historii UAM, zaowocowała wydaniem pierwszego tomu czasopisma. Można jednak powiedzieć, że tytuł ma nie dziesięcio-, a ponad trzydziestoletnią tradycję, nawiązuje bowiem do wydawanego w latach 1993–2013 „Poznańskiego Rocznika Archiwalno-Historycznego”, który w ostatnich latach funkcjonowania borykał się z typowymi dla wielu podobnych mu czasopism problemami przekładającymi się na nieregularność wydawania kolejnych tomów. Pod obecną nazwą, trafniej obrazującą poruszaną w czasopiśmie tematykę, „Przeгляд Archiwalno-Historyczny” ukazuje się nieprzerwanie od 2014 r.

Założeniem Rady Redakcyjnej było stworzenie czasopisma stanowiącego forum wymiany poglądów polskich naukowców: historyków, archiwistów państwowych, kościelnych i samorządowych oraz regionalistów. W centrum zainteresowań czasopisma znalazły się teksty dotyczące przede wszystkim historii Polski oraz Europy Środkowo-Wschodniej, historii regionalnej, genealogii, ochrony dóbr kultury, a także archiwoznawstwa i metodyki archiwalnej. Do dyspozycji autorów oddano działy: Artykuły, Studia i materiały, Recenzje i omówienia oraz Sympozja, zjazdy, konferencje, sprawozdania naukowe (od bieżącego tomu: Kronika naukowa). W czasopiśmie znalazło się także miejsce na wspomnienia o zasłużonych historykach i archiwistach (In memoriam). Okazjonalnie na łamach „Przeгляdu” publikowano ponadto teksty niektórych referatów wygłaszanych w ramach organizowanych przez Zakład Archiwistyki UAM konferencji (t. II, IX).

Od początku funkcjonowania czasopisma jego redaktorom przyświecała idea dotarcia do jak najszerszego grona zainteresowanych proponowaną tematyką, czemu miało służyć wprowadzenie otwartego dostępu do zawartości czasopisma na licencji Creative Commons (CC-BY-ND). Już od pierwszego tomu wszystkie numery „Przeglądu Archiwalno-Historycznego” były bezpłatnie udostępniane na stronie Archiwum Państwowego w Poznaniu. Dodatkowo, od 2021 r., czytelnicy znajdują je także w formie osobnych artykułów na Portalu Czasopism Naukowych ejournals.eu. Portal gromadzi ponadto istotne z punktu widzenia Redakcji dane statystyczne, takie jak liczba wyświetleń i pobrań konkretnych tekstów.

Komitet Redakcyjny nieprzerwanie dokłada wszelkich starań, by jakość publikowanych tekstów oraz przyjęte przez czasopismo standardy edytorskie były utrzymane na możliwie najwyższym poziomie. Pierwszym krokiem w tym kierunku było podjęcie decyzji o recenzowaniu wpływających do Redakcji artykułów. W latach 2014–2017 (t. I–IV) recenzji dwóch niezależnych recenzentów poddawano cały tom. Od 2018 r. (t. V i kolejne) wszystkie teksty naukowe przechodzą podwójną ocenę: wstępną – dokonywaną przez redaktorów tematycznych – oraz ostateczną w procesie recenzji double blind-review, do którego w celu uniknięcia konfliktu interesów powołuje się dwóch recenzentów zewnętrznych, spoza instytucji afiliowanej przez autora. Przyjęte rozwiązanie pozwala na lepsze dopasowanie recenzentów do poruszanej w tekstach problematyki oraz – co za tym idzie – ich wnikliwszą ocenę. Podniesieniu jakości i widoczności publikowanych tekstów miało także służyć dodawanie do nich abstraktów i słów kluczowych, bibliografii załącznikowej, cyfrowych identyfikatorów DOI, identyfikatorów ORCID autorów, a także wprowadzone od bieżącego tomu sprawdzanie tekstów w systemie antyplagiatowym. Wdrażane zmiany znajdowały swoje odzwierciedlenie na stronie internetowej czasopisma, która z upływem lat rozbudowywała się o kolejne działy dotyczące procesu składania tekstów do druku, recenzji i listy recenzentów poszczególnych tomów czy stosowanej przez Redakcję etyki wydawniczej. W 2017 r. strona zyskała też wersję anglojęzyczną.

Ugruntowanie pozycji czasopisma na rynku wydawniczym łączyło się z rozpoczęciem starań o uwzględnienie „Przeglądu Archiwalno-Historycznego” w ministerialnym wykazie czasopism punktowanych. Nastąpiło to ostatecznie w 2022 r. W tym samym czasie czasopismo zostało indeksowane w bazie ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities), co potwierdza jego wysokie standardy wydawnicze i edytorskie. Od 2014 r. czasopismo jest także indeksowane w Index Copernicus. Mamy nadzieję, że w kolejnych latach lista ta stopniowo będzie się poszerzać.

Dziś cieszy nas, że zapoczątkowana dekadę temu inicjatywa spotkała się z łaskawym przyjęciem na rynku wydawniczym, zyskując stałe grono Autorów i Czytelników. Liczymy na to, że również w kolejnych latach uda się nam utrzymać dotychczasowy poziom i Państwa zainteresowanie. Życząc przyjemnej lektury, już dziś zapraszamy do nadsyłania tekstów do następnych tomów.

dr Zuzanna Jaśkowska-Józefiak
Redaktor prowadząca